

Силабус
навчальної дисципліни
Стилістика англійської мови
2024-2025 навчальний рік

Освітня програма	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, друга – німецька)»
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач	Ірина ШИМАНОВИЧ
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-in-mov/composition-kaf-in-mov/shimanovich/
Контактний телефон	+38 095 772 35 26
E-mail викладача:	shimanovichiren@gmail.com
Графік консультацій	п'ятниця, 09.00-10.00, Zoom

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: осінній

Мова навчання: англійська

Ключові слова: стилістика, функціональний стиль, стилістичні засоби, експресивні засоби, фігури і тропи, стилістичний аналіз тексту, образність

Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти уявлення про основи стилістичної організації тексту, типи стилістичних прийомів та засоби виразності, співвіднесеність усіх мовних рівнів для актуалізації основної ідеї твору та рівнів його потенційної інтерпретації.

Предметом навчальної дисципліни є стилістичні засоби мови, стилістичні прийоми, їх структура, визначення, класифікація, стилістичні функції, особливості стилістичних засобів та прийомів різножанрових текстів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде **знати**: теоретичні засади стилістики англійської мови; основні поняття та категорії стилістики; характерні риси функціональних стилів сучасної англійської мови; визначення стилістичних засобів і прийомів, їх лінгвістичні особливості, функції; основні вимоги до стилістичного аналізу тексту; методику лінгвістичного аналізу текстів різних типів та жанрів; зміст одиниць та явищ мови, що становлять основу стилістичного аналізу тексту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде **вміти**: розуміти і вживати широкий спектр термінологічних одиниць сучасної стилістики; застосовувати отримані знання з метою розрізняти експресивні мовні засоби, що належать до різних мовних рівнів та притаманні різним функціональним стилям; ефективно використовувати теоретико-методологічну базу стилістики з метою аналізу мовно-мовленнєвого матеріалу; ґрунтовно і комплексно аналізувати мовно-стилістичні особливості текстів різних функціональних стилів; робити загальний аналіз текстової та змістової структури твору з метою розуміння як зовнішньої фабули, так й ідейно-змістового наповнення художнього тексту; аналізувати особливості мови автора, його стилю, жанрових особливостей твору.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 1. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>СК 2. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської та української мов, володіти англійською мовою, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.</p> <p>СК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії літератури в практиці навчання у закладі загальної середньої освіти.</p>	<p>ПРН 1. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>ПРН 2. Знати норми літературної мови та вміння їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Мати здатність до ефективного спілкування в різних сферах; брати участь у дискусіях, відстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки.</p> <p>ПРН 4. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПРН 5. Володіти комунікативною компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), бути здатним удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРН 15. Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p>

Зміст курсу:

Theme 1. Generalities of Stylistics. The notion of Stylistics. Types of Stylistics. Connection of stylistics with other branches of linguistics. The notion of functional style. The notion of norm. The notion of form. The notion of text. The notion of context. Types of context. The notion of speech. The notion of writing. Expressive means. Stylistic devices. Tropes. Imaginary.

Theme 2. Functional Styles. Extralingual factors of communication. Bookish and colloquial styles. The style of official documents. The style of scientific prose. The newspaper style. The publicistic style. The belletristic style. The colloquial styles. The literary colloquial style. The informal colloquial style. Dialects. Special colloquial English.

Theme 3. Stylistic Lexicology. Word stock. A word. Semantic structure. Denotational and connotational meanings. Neutral words. Common literary words. Poetic words. Terms. Obsolescent and obsolete words. Archaic words. Barbarisms. Foreignisms. Neologisms. Common colloquial vocabulary. Jargonisms. Professionalisms. Dialecticisms. Vulgar words. Slang. Idioms.

Theme 4. Morphological Stylistics. Morpheme. Morphemic repetition. Extension of morphemic valency. Transposition. Stylistic potential of nouns. Transposition of articles. Transposition of verbs. Transposition of adjectives. Transposition of pronouns. Morphological expressive means. Stylistic significance. Occasional words.

Theme 5. Phonetic and Graphic Expressive Means and Stylistic Devices. Verification. Rhyme. Rhythm. Instrumentation. Alliteration. Assonance. Onomatopoeia. tone. Graphic expressive means. Punctuation. The full stop. The comma. Brackets. Round brackets. Square brackets. The dash. The exclamation mark. The hyphen. The oblique stroke. Suspension marks. The colon. The semicolon. Capital letters. Text segmentation. A paragraph. A heading. Layout.

Theme 6. Stylistic Semasiology. Figures of Substitution. Additional expressive, evaluative, subjective connotations. Tropes. Lexico-semantic Stylistic Devices. Figures of Substitution. Hyperbole. Meiosis. Litotes. Metonymy. Synecdoche. Periphrasis. Euphemism. Metaphor. Epithets. Antonomasia. Personification. Allegory. Irony.

Theme 7. Stylistic Semasiology. Figures of Combination. Figures of identity (simile, synonyms). Figures of contrast (oxymoron, antithesis). Figures of inequality (climax, anticlimax, zeugma, pun).

Theme 8. Stylistic Syntax. An elliptical sentence. A nominative sentence. Aposiopesis. Asyndeton. Parceling. Stylistic repetition. Consecutive contact repetition. Anaphora. Epiphora. Framing. Linking. Chiasmus. Enumeration. Polysyndeton. Parallelism. Inversion. Detachment. Rhetoric questions.

Theme 9. Stylistic analysis of texts of different functional styles and genres. Text as an object of linguostylistic analysis. Basic elements of a stylistic analysis of the text. Theme and idea of the text. Compositional structure of the text. Language levels of the text. The categories of the text. Expressive means and stylistic devices. Stylistic features of the text. The language register or combination of different registers (formal, semi-formal, neutral, semi-informal, informal etc.).

Theme 10. The problem of functional style and individual manner of the author. The author's individual style. Approaches to the study of peculiarities of the author's individual style. Elements of style; word choice, sentence fluency and voice. Lingual-cultural individuality. Image-stylistic structure. Four writing styles: expository, descriptive, persuasive and narrative.

Методи навчання: словесні методи: розповідь, бесіда, лекція, дискусійний аналіз; практичні методи: усні вправи – усний аналіз фактичного матеріалу на базі засвоєння теорії, письмові вправи – конспектування, письмові вправи на множинний вибір, стилістичний аналіз автентичного твору; робота з підручниками та науковими статтями.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим теоретичним матеріалом, здатність обговорювати дискусійні проблеми англійської лексики, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю та підсумкового контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять. Лекційні заняття оцінюються на основі зроблених конспектів лекцій. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навичок. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та підсумкового семестрового контролю (екзамену) (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Лекційні заняття	8		
Практичні заняття	42		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	незадовільно		задовільно		добре		відмінно
	1-17	18-25	26-29	30-32	33-39	40-45	46-50
	F	FX	E	D	C	B	A
	не зараховано		зараховано				
Лекційне заняття 1	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 2	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 3		1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 4			1	1	1	1	1
Лекційне заняття 5				1	1	1	1
Лекційне заняття 6					1	1	1
Лекційне заняття 7						1	1
Лекційне заняття 8							1
Всього	2	3	4	5	6	7	8
Практичне заняття 1	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 2	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 3	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 4	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 5	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6

Практичне заняття 6	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 7	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Всього	15	22	25	27	33	38	42
Разом максимальна кількість набраних балів	17	25	29	32	39	45	50

Таблиця 3. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (добре)
65-77			C (дуже добре)
58-64	задовільно		D (задовільно)
50-57			E (достатньо)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2011. 224 с.
2. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посiбник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2013. 240 с.
3. Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови: підручник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2013. 160 с.
4. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту: підручник для філологічних факультетів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2012. 130 с.

Додаткові

1. Арнольд И. В. Стилiстика. Современный английский язык. Москва: Флинта: Наука, 2004. 384 с.
2. Бережан Л. В. Еліптичні спонукальні речення: Конспект лекцій зі спецкурсу. Чернівці: Рута, 1999. 80 с.
3. Вербицька О. А. Термінологічна лексика і метафоризація. Мовознавство. 1983. №6. С. 47-50.
4. Лотоцька К. Стилiстика англiйської мови: навчальний посiбник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 254 с.
5. Шиманович І.В. Функціонально-стильовий потенціал лексичних засобів у творчому доробку Едгара По Мова і соціум: етнокультурний аспект: матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених, м. Бердянськ, 17-18 верес. 2015 р : [зб. тез / гол. ред. О. П. Колінько]. Бердянськ: БДПУ. 2015. С. 65–67.
6. Шиманович І.В. Особливості семантики фразеологічних одиниць із зоонімами в корпусі англійської мови //Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Бердянськ, 12 травня 2020 р.) [Електронний ресурс] / упоряд.: В.В. Богдан, Б.А. Салюк, А.М. Сердюк. Бердянськ: БДПУ. 2020. С. 72-75.
7. Bradfordt Stull. The Elements of Figurative Language. London: Prentice Hall, 2002. 240 p.
8. Shymanovych I. Functioning of birds' names in the structure of English phraseological units //Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (19 – 20 травня 2016 р.): збірник тез / упорядники: І. Я. Глазкова, В. В. Богдан. Бердянськ: БДПУ. 2016. С.265-267.
9. Wales K. A Dictionary of Stylistics. London: Longman, 2001. 400 p.
10. Wright L., Hope J. Stylistics: A Practical Coursebook. London: Routledge, 1995. 155 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

3. A *topically* organized list of resources elsewhere on the Internet that may be of interest to the *linguist*. URL: <https://www.sil.org/linguistics/topical-links>
4. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>
5. Google Академия. URL: <https://scholar.google.com>
6. International linguistic community online. URL: <https://linguistlist.org>
7. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com>
8. Slang dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com>
9. URL: [https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_\(field_of_study\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_(field_of_study))
10. URL: <http://www.britannica.com/science/stylistics>
11. URL: <https://www.llas.ac.uk/resources/gpg/2755>
12. URL: http://www.myenglishpages.com/site_php_files/writing-stylistics.php
13. URL: <http://literarydevices.net/>
14. <https://www.futurelearn.com/courses/what-is-poetry>
15. <https://www.futurelearn.com/courses/shakespeares-language>
16. <https://www.futurelearn.com/courses/how-to-read-a-poem-york>